

BŘEZOVÁ KŮRA

ČÍSLO 292

LISTOPAD 2020

SLOVO ÚVODEM....

Seigo bojovníci a nováčci kmene Shawnee!

Toto číslo našeho kmenového měsíčníku dostáváte do rukou ve chvíli, kdy se z důvodu nepatrného zlepšení epidemiologické situace chystáte zpět do školy k normální výuce, případně už máte první dny opětovně obnovené běžné školní docházky za sebou. Jiná bezpečnostní opatření a omezení však i nadále trvají, a to včetně pozastavení naší činnosti. Do přírody tak můžete vyrazit sami nebo s rodinou, z jedné takové naší procházky pochází i fotka na obálce tohoto čísla. Také však můžete svým snažením přispět ke snadnějšímu překonání nastalé situace svým blízkým. Inspirací vám může být pěkný článek naší podnáčelnice Eddie o její dobrovolnické práci pro potřebné. Ne snad, že byste se ve svém věku mohli rovnou vrhnout do podobných aktivit, ale drobnou pomocí, telefonním hovorem či nabídkou pomoci s nákupem můžete vyjít vstříc svým starším příbuzným nebo blízkým osobám v sousedství. Věřte, že i maličká pomoc může vyvolat velkou pozitivní změnu nálady u těch, pro které je dnešní doba zvláště složitá.

Chcete-li zapracovat na sobě, obvyklou nabídku podané ruky můžete najít v pravidelné rubrice Stoupání na horu. Nejednu uzlík, který se díky ní můžete naučit, se vám bude jistě hodit dnes anebo v budoucnu v běžném životě či při výkonu vašich koníčků.

Jinou možností, zvláště pro nováčky, je dovybavení vaší osobní KPZ, i to je leckdy neocenitelný pomocník v nejrůznějších životních situacích. Máte-li ji dostatečně vybavenou, rozhodně ani zdaleka nejde jen o romantický přežitek z Foglarových knih a Kůra vám v jednom ze svých článků poradí, co do ní rozhodně patří.

K právě končícímu měsíci listopadu se váže jedna důležitá událost z naší nedávné historie. Událost, bez níž byste Kůru dnes v ruce nadrželi a o tom, co je skaut, by vám mohli vyprávět možná vaši prarodiče. Tzv. Sametová revoluce může být pro některé z vás jen pojmem z nijak zvlášť oblíbeného dějepisu, ale rád bych v této souvislosti zmínil stále aktuální a mnohokrát prověřenou pravdu: „národ, který nezná svoji historii, je odsouzen prožít si ji znovu“. Dnes možná toto tvrzení platí více, než si sami uvědomujeme. Autorovi článku bych chtěl za opravdu pěkně zpracované téma, které si sám vybral, zvláště poděkovat!

Tak příjemné počtení a mnoho zábavy!

Sa. TAWASUTA

SLOVO NÁČELNICE

Všichni se už jistě těšíte na Vánoce. Čas pohody, pohádek, vůně jehličí a cukroví a také čas dárků. Nejlepší dárek není nový mobil či kolo, ale zdraví a šťastná rodina, přátelé a čas s nimi strávený. Jak se říká ... nejcennější jsou dárky, které nelze koupit – myslete na to a darujte i to co vás nic nestojí – svůj čas, úsměv, objemutí, lásku, podporu či pomoc.

Letos je vše v běžném životě jiné než normálně, a stejně tak to bude i v oddíle s vánoční nadílkou. Zatím to nevypadá, že bychom ji mohli uskutečnit v klasickém duchu, a tak máme náhradní řešení.

Za 14 dní (víkend 12.-13.12.) se zastavíme samozřejmě za dodržení všech aktuálních bezpečnostních opatření (rouška, odstup) u každého člena, který bude chtít dát komukoliv z kmene nějaký dáreček či přáníčko. Potřeba je jediné – napsat nahoru, komu je směřován(o). Dárečky rozdělíme a o týden později rozvezeme. Víme, že je to slabá náhražka za nadílku, která je vždy plná skvělých programů družin, super zábavy a skvělých chvil se všemi členy a dalšími kamarády kmene.

Do pátku 11.12. nejpozději nahlaste náčelnici, zda máte připravenou "zásilku", aby se mohl sestavit plán trasy k odběru. V e-mailu najdete seznam členů + kamarádů kmene. Nikde není psáno, že musíte dát dárek všem, ale je krásným zvykem ruční vyrábění (např. přáníček - PF). Pro nováčky máme malou inspiraci - najdete ji v témže e-mailu. Můžete vyrobit třeba jen pro svoji družinu...je to jen na vás. Snad se nám společně povede mít pro každého alespoň pár milých překvapení.

Myslíme, že aspoň jedno přání máme všichni společné:

NÁVRAT K NORMÁLNÍMU ŽIVOTU.

Za náčelnictvo WATOKNAPA

HLEDAČKA ZÁBŘEH, ZVOLE

Poté, co se pozastavila činnost, jsme přemýšlely, jak bychom vám alespoň částečně nahradily schůzky a výpravy. Do nosu nás cvrknul zajímavý nápad, inspirovaný soutěží Zlaté lilie, uspořádat něco podobného honu na kešky. Trošku jsme si tu myšlenku upravily, a nakonec jsme si obě (Dredy a Eddie) nachystaly stezku, na které vás provázelo 7 sklenic, jež obsahovaly útržek zprávy. Doufáme, že se vám výlet vydařil a že brzo budeme moct podniknout pořádnou výpravu společně.

V Zábřeze jsem si pro vás připravila cca 2 kilometry dlouhou procházku vedoucí od naší klubovny až na Klárinku. Stanoviště bylo celkem sedm, na každém schovaná sklenice se vzkazem, ze kterých na konci vznikla zpráva s informací o konečném úkolu. Od třetího

stanoviště vedla stezka už jen přírodou, hlavně po louce a částečně podél pole, prostředí frekventované pejskaři s krásným výhledem na Zábřeh. Pokud se vydáte v podvečer, určitě nebudete litovat, jelikož vás celou cestou bude provázet západ slunce přímo před vámi.

Úspěšní detektivové se bez problému dostali až na vyhlídku Klárinka, kde bylo za úkol se vyfotit. U rozcestníku se dá vydat mnoha směry na delší procházky, například směrem na Růžové údolí nebo k Nemilské přehradě, což za návštěvu také stojí i v chladnějších dnech, jen se připravte na špinavé boty.

Na vrcholek skleničkové stezky dorazili Drozdík, Morče, IQ a Korálka. Všem moc gratuluji a děkuji za účast 😊

Dredy

Jako Dredy v Zábřehu, tak i já jsem připravila hledačku ve Zvoli. A že bylo tolik míst, kam se dalo sklenice schovat! Doufám, že jste si procházku s rodiči nebo kamarády užili a snad jste se na známá místa ve Zvoli podívali trochu z jiného úhlu pohledu, protože i u čističky můžeme najít poklady (teda ... sklenice).

Všechna stanoviště objevili a úspěšnými detektivy se stali: Anička, Očko, Sedmikráska, Větvíčka, Mrkvička, Koluch, Sasanka a Čivava (v tomto pořadí). Každého z nich jsme samozřejmě za dobrovolnou aktivitu bodově odměnili.

Mockrát děkuji všem hledačům za krásné odezvy, příliv ztřeštěných fotek (že, Čivava a spol? 😊) a hlavně za to, že jste se vůbec zvedli z gauče a vyrazili na průzkum ven.

Sg. Eddie

STOUPÁNÍ NA HORU

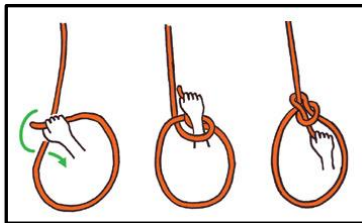
V „normálních“ letech bychom touto dobou trénovali na blížící se uzlařské regaty. Vzhledem k aktuální situaci je však bohužel pravděpodobné, že minimálně v Kolíně se letos do klání s pořadajícími Průzkumníky nepustíme, zda je reálná možnost uspořádání regat v Olomouci a v Ostravě, ukáží až nadcházející týdny. Nehažme však uzlovačky do žita, proč nevyužít přebytku volného času k rozšíření našich znalostí uzlů a nezískat za tuto snahu další orlí pero? Šestice těch základních je jistě pro většinu z vás hračka (i když si je zde pro jistotu zopakujeme), nejsou to však uzly jediné. Tak pojďme mrknout i na další a určitě si mezi nimi vyberete ty, které vám pomohou k další získané počtě.

L-1 Uvaž – 9 let-8 druhů uzlů, 10 let-10, 11 let-12, 13 let-20, 14 a více let 25 druhů uzlů

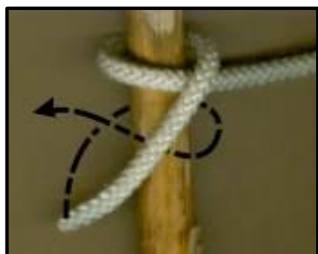
Ambulanční spojka – abecedně první uzel ze základní šestice se, jak již název napovídá, používá například ve zdravotnictví. Je totiž plochý a netlačí, takže je ideální pro svázání obvazu. Obecně je vhodný také svázání dvou lan stejného průměru, ale POZOR – rozhodně se nedoporučuje ke svázání lan v horolezectví! Po suchém laně totiž klouže a hrozí jeho samovolné rozvázání. Naproti tomu uvážete-li jej na mokřím laně, rozvazuje se opravdu obtížně! Jedná se vlastně o dva „obyčejné“ uzly nad sebou, při vázání je však třeba dát pozor na správné překřížení, abyste omylem neuvázali křížovou spojku (viz níže).

Dračí smyčka – na rozdíl od ambuláku byla dračí smyčka v horolezectví či záchranářství široce využívána při navázání lezce na lano, i u ní však bylo prokázáno, že dříve připisované bezpečnosti zdaleka nedosahuje, zvláště na laně kluzkém nebo tuhém. Vážeme ji kolem pasu, kdy v levé ruce držíme dlouhý konec a v pravé krátký. Pravou ruku s lanem shora překřížíme přes lano mezi tělem a levou rukou a stále i s lanem ji zesponu vytáhneme mezi lanem a

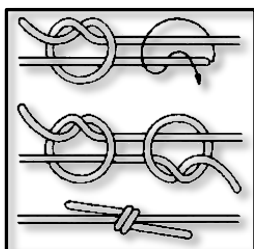

tělem. Pak otočíme volný konec v pravé ruce kolem lana pod levou rukou a pravou ruku i s lanem opět vytáhneme. Utahujeme za oba konce, větší silou však levou rukou, abychom docílili správného překřížení.

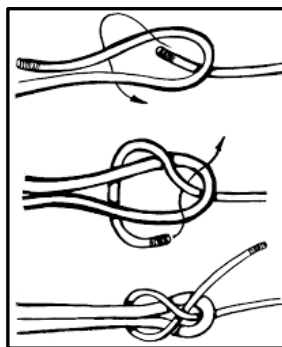
Lodní smyčka – i zde nám název uzlu napovídá, kde jej lze využít. Ano, například k přivázání lodi ke kruhu či kůlu, obecně k předmětům s kulatým průřezem. Po hranatém se totiž v tahu může protočit a může dojít opět k rozvázání. Lodník je spolehlivý například při vázání trojnohy při stavbě týpí. Nejjednodušší způsob jeho uvázání, kdy uchopíte lano zkříženými rukama a ruce

následně při stálém držení lana překřížíte opačně a v ruce vám tak zůstane uvázaný lodní uzel, který můžete navléknout například na kůl, není při regatách povolen. Jinou možnost vázání tedy naznačuje první obrázek a výsledek vidíte na druhém. Nejrychlejší způsob vhodný pro regaty vám pak jistě předvedou vaši rádčové nebo starší a zkušenější kamarádi ve vašem rodu.

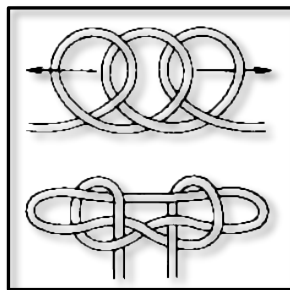

Rybářská spojka – není těžké uhodnout, že tuto spojku využívají rybáři při navázání dvou vlasců. Zvláště v tahu je totiž spolehlivá a nerozváže se ani na kluzkém vlasci. Jedná se o dvě očka uvázaná vždy kolem druhého lana/vlasce. Pozor však na správné překřížení volných konců při vázání. Při utahnutí a zatáhnutí za dlouhé konce musí očka krásně „zajet“ do sebe.

Škotová spojka – název je odvozen od škotové plachty, jejíž cíp se pomocí ní přivazuje k lanu. Tato spojka totiž dobře poslouží při svázání dvou lan stejné tloušťky či právě cípu plachty či šátku k lanu. Další výhodou je poměrně snadné rozvázání tohoto uzlu. Srovnáte-li hotový uzel s dračí smyčkou, zjistíte, že je zde nápadná podoba. Liší se však ve způsobu překřížení konců slabšího lana na obrázku. Pozor na to, již několik z vás má za sebou hořkou zkušenost, kdy právě chybné překřížení vedlo k diskvalifikaci z uzlařské regaty! 😊

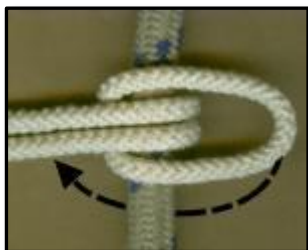

Zkracovačka – základní šestku uzavírá některými neoblíbená smyčka, jejíž využití netřeba rozebírat. Prostě zkracuje lano bez řezání. Jeden ze způsobů vázání vidíte na obrázku a při dodržení naznačených křížení vás nic nemůže překvapit. Mnozí ji vážete na hrudi s přidržením uzlovačky bradou, hrozí však její zamotání do trička. Nechte si raději zkušenými uzlaři předvést rychlovázání za pomoci překřížených rukou – ušetříte také cenné vteřiny!

Očková spojka – první z „nezákladních“ uzlů, které si ukážeme, je velmi jednoduchý. Vázání je velmi rychlé, konce lan přiložíme na sebe a uvážeme očko. Příliš spolehlivá spojka to však není, zvláště při různé tloušťce lan. K malé pevnosti také přispívá fakt, že oba dlouhé konce lan vychází z uzlu souběžně, nikoli z protilehlých stran. Při tahu tak může mít tendenci se rozvazovat, zvláště na syntetických lanech.

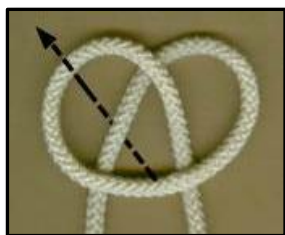
Liščí smyčka – tuto jednoduchou smyčku využijete v podobných případech jako lodní uzel, tedy potřebujete-li přivázat lano třeba ke kůlu, případně pokud táhnete z lesa silnější větev či užší kmen na topení. Můžete ji vázat mimo předmět a poté ji navléknout, případně rovnou okolo předmětu.

Prusikův uzel – pokud jsme si ukázali liščí smyčku, nemůžeme vynechat ani Prusikův uzel. Jeho vynálezce byl rakouský horolezec Karl Prusik ve 30. letech 20. století. Uzel sloužil pro navázání horolezce na jistící lano. Jeho výhodou je možnost volného posouvání neutaženého uzlu podél jistícího lana, v okamžiku tahu při pádu horolezce však dojde vlivem tření rychle k jeho samovolnému utažení a padající horolezec je bezpečně zachycen do lana. Vázání

Prusikova uzlu je velmi jednoduché – základem je liščí smyčka, kterou však nesmíme dotáhnout. Její ohyb naopak povytáhneme, jak můžete vidět na prvním obrázku, a obtočíte jej ještě jednou okolo průběžného lana a následně jím ještě jednou protáhnete oba konce lana navazovaného. Nevýhoda? Třením vzniká teplo, a tak může při pádu lezce do lana dojít k přetavení navázaného lana a tragédie je na světě....

Pevné ouško – tento uzel nese také jméno Burlacá smyčka. Využít jej můžete například při konstrukci provazového žebříku, kdy na dvou lanech uvážete několik oušek v pravidelných rozstupech a jimi pak prostrčíte příčky žebříku. Vodáci pak tento uzel

využívají jako rukojeť na vlečné šňůře. Dodržíte-li naznačený postup, uvážete pevné ouško bez problémů uprostřed jakkoli dlouhého lana.

Koncový uzel – v případě tohoto uzlu se vlastně jedná o očko uvázané na ohybu lana. Je pevná, někdy až příliš. Při silném zatažení můžete mít problém jej rozvázat. Jeho alternativní název zní vůdcovský uzel, neboť je při vysokohorské turistice využíván pro navázání několika za sebou jdoucích lezců.

Ambulanční uzel se zámkem – z názvu je jasné, jaký uzel je jeho základem. Někdy se nazývá také refovací uzel dle jeho použití v jachtin-gu pro tzv. refování, což je jakési srolování plachty či lépe řečeno uvázání skasané plachty k vratiráhnu refovacím lankem. Od ambulan-čního uzlu se liší zastrčením jednoho konce zpět do uzlu, čímž vám vznikne onen zámek.

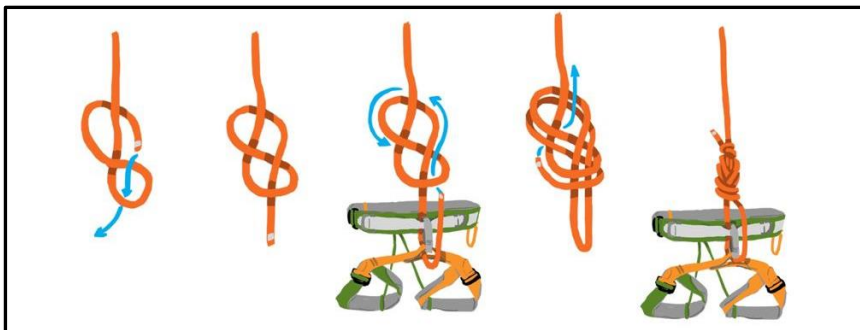
Chcete-li pak uzel rychle rozvázat, stačí za tento konec rázně zatahnout a máte bez většího úsilí vystaráno.

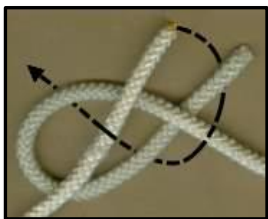
Osmičkový uzel – při pohledu na tento uzel je jasné, že o původu názvu nemusíme dlouze spekulovat. Patří mezi ty jednodušší, jeho využití však není příliš široké, kromě koncového uzlu na konci lana. Dále si však ukážeme užitečný uzel, který z osmičkového vychází.

Osmičkové oko – tento uzel patří k naprostému základu v horolezectví. Slouží k navázání lezce na lano, případně ke svázání dvou lezeckých lan. Ponecháme si dostatečně dlouhý konec, který provlékneme okolo pasu úvazku a nohavičkami a poté opíšeme lano uzlem ještě jednou. Pro větší jistotu lze zajistit konec lana očkem okolo lana, jak vidíte při pozorném pohledu na obrázek. Bezpečného svázání dvou lezeckých lan docílíme tak, že osmičkové oko navážeme na konci prvního lana a při jeho následném

vázání na druhém laně jeho konec po první osmičce provlékneme místo úvazkem právě okem vzniklým na prvním laně. Docílíme tam **osmičkové spojky**! Jak vidíte, dává vám „osmička“ šanci hned na tři uzly 😊

Josefínský uzel – pro svou zdobnost našel tento uzel své místo v heraldice či legendách Vikingů a východních kultur. Prakticky jej lze využít jako

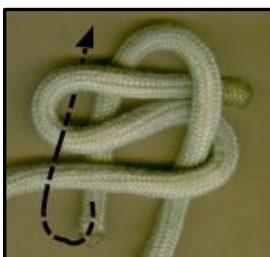
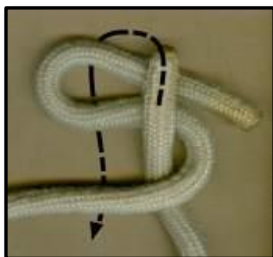
pevnou spojku, nevýhodou je však jeho obtížné rozvazování po silném dotažení.

Převinuté očko – jiný název uzlu je Buťtík a sloužil např. indiánům v Andách při uzlovém písmu *kipu*. Dnes má i on své místo v horolezectví – lezci jej váží na jistících smyčkách. Ty pak uzlem zaklesnou do spáry ve stěně a provedli-li toto jištění správně, v případě vypadnutí ze stěny jim toto jištění zachrání život. Jak na něj? To vám jednoduše napoví první obrázek, na druhém pak vidíte uzel dotažený.

Uzel dobrého skutku – ani tento uzel nemůže v našem výčtu chybět. Nemáte-li turbánek, stylově jím svážete svůj skautský šátek. Říká se, že si jej dříve vázali ráno muži na svém šátku a nemohli jej ten den rozvázat, dokud nevykonali nějaký dobrý skutek. Postup jeho vázání vám nejlépe ukáže následující trojice obrázků:

Křížová spojka – už se vám někdy dokonale nepovedl ambulantní uzel? Pak jste možná nevědomky uvázali křížovou spojku. Od ambuláku se liší jen opačným překřížením volných konců a má stejnou negativní vlastnost – zvláště po lanech nestejné tloušťky klouže, rozhodně jej tedy nepoužívejte při horolezení!

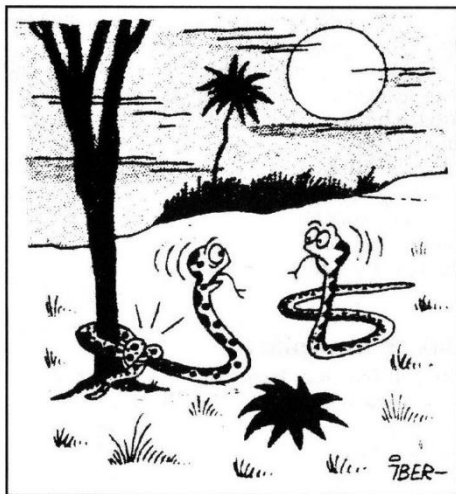

Dýmkový uzel – pamatujete si z pohádek na Krakonošovu fajfku? Její troubel a hlavička jsou z důvodu čištění oddělitelné. A abyste při tom jednu z těchto částí neztratili, svazují se tímto uzlem dohromady. Uzel se totiž hodí na vázání na hladké kulaté povrchy, po kterých se nesmeká, z hladké troubele tedy nesklouzne. Vázání netřeba popisovat, prostudujte obrázek.

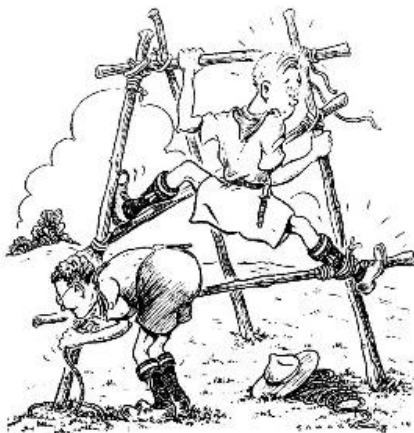
Mlynářský uzel – poslední ukázaný uzel z našeho výčtu rozhodně nepatří na poslední místo co do využitelnosti. Mlynáři jej využívali ke svázání pytle s obilím nebo hotovou moukou, vy jím můžete navázat v týpí pytlík s potřebným obsahem na liningovou šňůru. Je spolehlivý a v případě potřeby jde snadno a rychle rozvázat. Ani u něj není nutné vysvětlovat způsob jeho uvázání, naopak stačí uvést jeho alternativní název – lodní smyčka se zámkem. Tento zámek vytvoříte před utažením tak, že zastrčíte jeden konec lana zpět do uzlu. Chcete jej rozvázat? Jednoduše za tento konec zatáhněte.

Předvedli jsme vám 20 uzlů, nyní můžete vybírat, které a kolik (dle vašeho věku) se na OP naučíte a předvedete některému ze šamanů vy. Pokud jste si nevybrali, anebo patříte do nejstarší kategorie, mrkněte třeba na web uzly.8u.cz, odkud jsem při psaní tohoto článku čerpal i já. A na závěr pro odlehčení dva uzlařské vtipky, které pro mě ze svého bohatého archivu vylovil šaman TUWANAKHA 😊

„Tohle se mi stane pokaždé. Když jde kolem skautský oddíl...!“

Sa. TAWASUTA

31 LET POTÉ....

17. LISTOPAD 2020

Od Protektorátu Čechy a Morava přes Československou republiku, Československou socialistickou republiku, Československou federativní republiku a Českou a Slovenskou federativní republiku až po Českou republiku.

-1939-1945-1947-1948-1968-1969-1989-1993-2020-

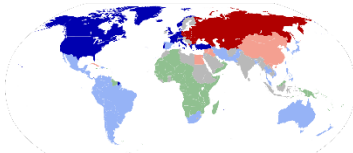
HISTORIE JE PRO MNOHO lidí nudná. Události, které se udály už dávno a nejsou z dnešního hlediska až tak důležité, člověk asi znát nemusí, nicméně jsou i některé (především v minulém století), které by člověk znát určitě měl. Jednou z nich jsou i události, které odstartoval 17. listopad 1989 a díky nimž nakonec padl komunistický režim v tehdejším Československu. Nicméně rok 1989 nebyla jen sametová revoluce u nás, ale i mnoho dalších revolucí především v Evropě, které vedly až k rozpadu Sovětského svazu o dva roky později. A dnešní článek (snad vás neodradí délka) je právě o pádu komunistického režimu (nejen) u nás. Nicméně aby se ty všechny události v roce 1989 daly pochopit, začneme už o 50 let dříve v tehdejším Protektorátu Čechy a Morava...

JE 17. LISTOPAD 1939 a v Protektorátu Čechy a Morava je vyhlášeno, že se na tři roky (nakonec však až do konce války) uzavírají všechny vysoké školy (tehdy několik škol v Praze a Brně a jedna v Olomouci a Příbrami). Důvodem byly mno-

Druhá světová válka

Tento konflikt zasáhl v letech 1939-45 celý svět. Byla to největší válka v dějinách lidstva, při které zemřelo přes 60 000 000 a z toho asi 6 000 000 židů, které nechalo zabít nacistické Německo pod vedením Adolfa Hitlera.

Modře jsou kapitalistické státy v čele s USA, červeně socialistické státy v čele se Sovětským svazem, zeleně jsou kolonie kapitalistických států.

hé protiokupační demonstrace především studentů. Roku 1941 je v Londýně 17. listopad vyhlášen jako Mezinárodní den studentstva. (Tento mezinárodní svátek je jediný, který má svůj původ u nás.) K tomuto dni se dostaneme ještě později. Nyní se dostáváme do jara roku 1945, kdy v Evropě končí druhá světová válka (celkově končí až 2. září kapitulací Japonska). Většinu našeho území osvobodí ruská Rudá armáda. Čechoslováci se pak cítí Rusům zavázáni a také ztratili důvěru v západní státy (Francii a Británii), které je před válkou „prodalí“ Německu.

V ROCE 1947 ZAČÍNÁ studená válka – v ní „bojuje“ Sovětský svaz v čele s Josifem V. Stalinem proti USA – demokracie proti socialismu – a obě tyto velmoci se na svou stranu snaží získat co nejvíce států světa. A Sovětský svaz na svou stranu získává mnoho východoevropských států – Polsko, Východní Německo, Maďarsko a další státy včetně Československa. Je potřeba říci, že to nebyla válka v pravém slova smyslu – bojovalo se o to, která z těchto supervelmocí bude mít lepší zbraně, dříve se dostane do Vesmíru apod.

V ČESKOSLOVENSKU PŘÍCHÁZÍ zvrát v únoru 1948 – k moci se, nutno podotknout, že zcela legálně, dostanou komunisté v čele s předsedou vlády Klementem Gottwaldem. Jak je to možné? 25. února přijal Edward Beneš demisi několika ministrů (ti mysleli, že ji prezident nepřijme) a Gottwald na jejich místo jmenuje komunistické ministry. Následně abdikuje prezident Beneš a novým prezidentem se stává Gottwald. Je přijata nová ústava a komunisté si začínají upevňovat moc – od demokracie se přejde k totalitě – je zákaz cestování, mnoho

VLEVO: Edward Beneš (1884-1948), VPRAVO: Klement Gottwald (1896-1953)

Bylo to jen u nás?

Během těch 40 let komunistické éry Sovětský svaz nezasahoval jen u nás. Rok 1953 – povstání dělníků ve Východním Německu. Výsledkem bylo několik desítek mrtvých a dalších asi 500 lidí bylo k smrti odsouzeno a přes tisíc jich dostalo tresty v podobě nucených prací. Rok 1956 - povstání v polském městě Poznaň, na konci je opět několik desítek mrtvých. V tom samém roce bylo ještě povstání v Maďarsku – bylo dlouhé přes dva týdny a na konci bylo přes 2 000 tisíc mrtvých a desítky tisíc raněných.

Krom toho se Sovětský svaz angažoval i dále ve světě – v Afghánistánu, Vietnamu, na Kubě nebo v Severní Koreji.

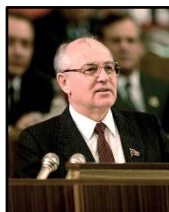
organizací (např. skaut) musí skončit, končí svobodné volby i svoboda slova či vyznání. Pro komunisty nebezpeční lidé jsou zatýkáni a mnohokrát i popravováni. Československo se na 40 let stává dalším „sovětským satelitem“.

ZVRAT PŘICHÁZÍ až v druhé polovině 60. let. Komunisté se rozdělují na mírnější a radikálnější křídlo a některé zákazy se zčásti povolují, a i skauting může chvíli fungovat. To se ale nelíbí právě těm radikálnějším českým komunistům a komunistickému vedení v Rusku, takže přijde 21. srpen 1968 – invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Následuje období tzv. normalizace – návrat ke starým pořádkům. 16. 1. 1969 se na protest proti okupaci zapálil student Jan Palach a tři dny na to zemřel. 20. výročí tohoto data odstartuje v roce 1989 události vedoucí až k sametové revoluci.

DALŠÍ ZVRAT PŘICHÁZÍ v druhé polovině let osmdesátých. Prezidentem Československa je už 10 let Gustáv Husák a nejvyšším představitelem Ruska (a nejvyšší představitel i všech ostatních komunistických zemí) se stává Michail S. Gorbačov. Ten zavádí perestrojku – přestavbu, která měla vést k lepšímu fungování socialistického systému, konci studené války ale zároveň i k částečné demokratizaci, a glasnost – větší otevřenost. Gorbačov také začne jednat

s americkým prezidentem Reaganem a vypadá to, že by opravdu mohly přijít nějaké změny k lepšímu. Bohužel československé vedení není ke změnám úplně otevřené (na rozdíl od ostatních socialistických států).

NYNÍ SE UŽ DOSTÁVÁME do samotného roku 1989. V Československu vše odstartuje tzv. Palachův týden – 20. výročí činu Jana Palacha – v Praze proběhne mnoho demonstrací, ale nic dalšího se zatím neděje. V dubnu je zatčen disident (odpůrce režimu) Václav Havel, ale kvůli petici, kterou podepsalo i mnoho známých osobností, je propuštěn. Následně je sepsána petice Několik vět, kterou podepíše několik desítek tisíc lidí.

VLEVO: Gustáv Husák (1913-1991, VPRAVO: Michail S. Gorbačov (1931-dosud žije)

**Václav Havel
(1936-2011)
prezident
ČSFR, později
ČR, disident**

Pád režimu v Evropě

Komunisté nepřišli v roce 1989 o moc jen u nás. V Polsku už od konce 70. let existuje hnutí Solidarita a nyní s ním konečně začíná jednat vláda a v červnu tam jsou svobodné volby. V červenci se pak otevírají hranice s Rakouskem a lidé tak mohou na Západ. Už od léta jsou demonstrace i ve Východním Německu a 9. 11. tam po 28 letech padá Berlínská zeď. Po naší zemi přichází revoluce v Rumunsku (tam je krvavá – stovky mrtvých) a Maďarsku. Neúspěšně se o revoluci pokoušeli i v Číně, vše tam ale bylo silně potlačeno.

**„Kdo, když ne my, kdy,
když ne teď!“**

A PŘÍCHÁZÍ LISTOPAD 1989. V Maďarsku i Polsku už je komunistické vedení zčásti poraženo a v Západním Německu k tomu nemají daleko (viz článek vlevo), takže i Čechoslováci chtějí konečně nějakou změnu. 12. listopadu je ve Vatikánu svatořečena Anežka Česká a říkálo se, že „v Čechách nastane mír a pokoj, až dojde ke svatořečení Anežky“. Komunistické vedení dokonce povolilo několika tisícům Čechoslováků, aby do Vatikánu odjeli. V pátek 17. listopadu proběhne na Národní třídě velká demonstrace s účastí až 50 000 lidí (především studentů – stejně jako v roce 1939). Komunisté ji původně schválili (jako 50. výročí událostí z 17. 11. 1939 – viz výše – které komunisté odsoudili), nicméně nakonec bylo krutě zakročeno a mnoho studentů bylo zbito. To odstartovalo ještě větší nepokoje – proti režimu se postavili rodiče studentů, dělníci a začali je podporovat i herci a další velké osobnosti. Nepokoje se postupně začali rozšiřovat po republice. Události teď šly hodně rychle. 18. 11. – začíná stávková divadel v Praze. 19. 11. – je založeno Občanské fórum,

***„Nikdy nesmíte posuzovat
situaci podle toho, kolik
lidí oslavuje vítězství, ale
jedině podle toho, kolik
jich je ochotno za ně
bojovat.“***

– Václav Havel –

hlavní tváří je Havel, členem OF se může stát každý. 20. 11. – proběhla velká demonstrace na Václavském náměstí, další demonstrace jsou na mnoha místech republiky. O den později je první jednání mezi Občanským fórem a federálním premiérem L. Adamcem – ten slíbí, že proti demonstrantům už nebude zasahováno. Demonstrace tak mohou volně pokračovat. 24. 11. rezignuje Miloš Jakeš – generální tajemník Ústředního výboru Komunistické strany Československa. V sobotu 25. listopadu proběhne za účasti několika set tisíc lidí demonstrace na Letenské pláni, 27. 11. se pak koná dvouhodinová generální stávka. Komunistickou stranu nyní opouští mnoho lidí. 10. prosince odstupuje prezident Husák a před tím ještě jmenuje novou dočasnou vládu (do roku 1990), v jejíž čele stojí Marián Čalfa a ve které komunisté tvoří menšinu. 29. 12. je jednomyslně prezidentem zvolen Václav Havel. (Prezidenta tehdy veřejně volili členové parlamentu a překvapivě byl zvolen jednomyslně i když 80 % členů parlamentu byli komunisté.)

***SAMETOVÁ REVOLUCE** je u konce, Československo se pod vedením Václava Havla může po mnoha letech stát demokratickou a vyspělou zemí.*

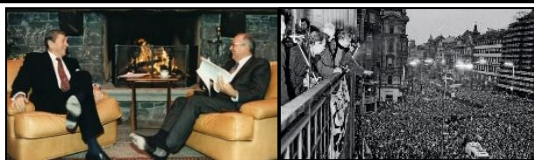
JAK ASI VÍTE, Československo už dlouho nevydrželo – 1. 1. 1993 vznikla samostatná Česká republika a samostatná Slovenská republika. Od té doby se toho už moc důležitého neudálo – za zmínku stojí asi rok 1999 – ČR vstoupilo do NATO a rok 2004 – ČR vstoupilo do EU. Rád bych se ale ještě zmínil o osudu Sovětského svazu: Ten byl ekonomicky vyčerpán. V roce 1990 nejprve vyhlásili samostatnost pobaltské republiky a následně tamější komunistická strana ztrácí absolutní moc, a nakonec na konci roku 1991 po 69 letech zaniká i Sovětský svaz.

**” Polsko bojovalo o demokracii 10
let, Východní Německo 10 měsíců,
Maďarsko 10 týdnů a
Československo 10 dní. ”**

CÍLEM TOHOTO ČLÁNKU bylo popsat, co se událo roku 1989, co tomu předcházelo a stručně i co následovalo. Sametová revoluce pro Československo znamenala hlavně svobodu – lidé mohli jet, kam chtěli, mohli dělat, co chtěli (např. být skautem), mohli říkat, co chtěli a mohli volit, koho chtěli či mohli být sami zvoleni. Mnoho lidí, co sametovou revoluci zažilo, stále žije a můžeme tak slyšet, co se tehdy přesně stalo a co tehdy dělali. Já mezi ně nepatřím a musím tak čerpat z toho, co mi právě účastníci sametové revoluce řekli nebo z knížek či internetu.

Dnes už bez totality?

I dnes jsou ve světě nějaké státy, kde stále není demokracie. Ukázkovým příkladem je Severní Korea (nyní tam vládne Kim Čong-un), dále Kuba, Čína, kterou vede komunistická strana, Saudská Arábie a několik dalších států po světě. V Evropě je částečná totalita v Bělorusku, kde už přes 20 let vládne Alexandr Lukašenko.

ÚPLNĚ NA KONCI ČLÁNKU

bych se rád vrátil na jeho začátek – před několika dny jsme oslavili 31. výročí 17. listopadu – dnu, který se významně podílel na dnešním fungování České republiky. Za těch 31 let jsme se stali vyspělou zemí s dobrou zdravotní i sociální péčí, dobrým vzděláním a dalšími dobrými podmínkami pro život.

Zároveň je tu ale za těch 31 let úplně jiný problém – koronavirus – další ze zkoušek. I kvůli němu musely být oslavy 17. listopadu dost omezeny, ale na druhou stranu nám dává možnost zamyslet se nad tím, co děláme špatně a proč tu koronavirus je – **JE TO OZVĚNA PŘÍRODY NA ČINY, KTERÝMI JI NIČÍME?**

Ga. Imnu

VÝPRAVA NA NOVÝ HRAD

Naše malá výprava ve složení IQ, Korálka, MIČKINIKWA a Marky směřovala do míst, kde nejen zábřežské oddíly prožily ne jeden sobotní den. Sám si zde pamatuji rok 1980, kdy jsme zde společně s partou starších členů oddílu Stopaři pod vedením Germise prožívali třídní výpravu. Ta ovšem tehdy skončila nešťastně pro Balua, který si zde komplikova-

ně zlomil nohu a my jej snášeli na nosítkách k sanitce, kterou jsme přivolali.

Nás ovšem nic takového nepotkalo a mohli jsme tak v krásném dni užívat starého hradu. Ovšem myšlenka navštívit tento hrad napadla i jiné výletníky a turisty, a tak jsme zde potkali hned několik menších skupinek rodičů s dětmi. Nezapomněli jsme si také opéci špekáčky na ohni a dřevo jsme si nasbírali již cestou k hradu, takže to šlo velice rychle. Po malé prohlídce zříceniny a pro-

zkoumání jedné zde stojící věže jsme lyžovali po bukovém listí a za jekotu mnohých jsme to nakonec zvládli, ale byl to docela horor.

Když už jsme byli v Bohdíkově, navštívili jsme také nedalekou štolu Mařku, která je kousek od cesty a většina tam ještě nikdy nebyla. A protože to není jen tak se na místo dostat, byl to docela zážitek.

Své jméno získala štola Mařka podle mladé Polky Marianny Pliszkowiczové, která byla v místním pracovním táboře vězněna v období války a patrně se stala objektem obdivu stavitelů tohoto zajímavého technického díla.

Štola je dlouhá přes 300 metrů a byla ražena mezi roky 1941 až 1944 českými dělníky společně s australskými, britskými a novozélandskými zajatci z nedalekého tábora Lamsdorf.

Poté jsme zamířili k nedaleké oboře, která je v Raškově nedaleko hospůdky, kte-

rou provozuje náš kamarád a velmistr v uzlování Kraken. V oboře jsme se pokusili nakrmit jeleny a sledovali malé danělky. Zahřál nás také čaj, který nám Kraken připravil. Poté jsme již směřovali k našemu autu a hurá domů. Naše poznávací výprava se povedla a zažili jsme opět něco nového.

Pro BK sepsal MIČKINIKWA

TÁBOŘENÍ A SAUNA

Starší členové kmene se rozhodli uspořádat malé setkání na Lišákově. V sestavě AJAGU, MIČKINIKWA, Marky, Gurchu, Laďa a Luky se sešli na Lišákově. Tam již ve čtvrtek večer došlo k postavení kostry na teepee a v pátek pak samotné zakrytí plachtou. Domluvili jsme se na sobotu na dopoledne, ale celý pátek bylo dost

škaredě a dokonce ještě v sobotu ráno přšelo. To nás ale neodradilo, a tak se na tábořišti postupně objevuje tato šestice. Teepee je krásně zabydleno, máme hromadu pěkných indiánských dek, zásobu kůží, teepee nám zdobí indiánské bedny, krásná výzdoba. Důležitá je také hromada dřeva, která narůstá aktivitou všech účastníků. V okolí tábořiště je stále ještě dostatek bukových větví a ležících sušin a to znamená, že nám ta příprava dřeva na indiánskou saunu netrvá dlouho. Vše se urychluje po příjezdu Ladi a Lukyho. Ti vše urychlují svojí výbavou.

Marky a MIČKINIKWA se také starají o dobré jídlo, a tak se na roštu připravuje uzené koleno a další pochutiny. Po dobře vykonané práci usedáme ke stolu a baštíme a ochutnáváme likér od specialisty Gurchua. Atmosféra účastníků je bezvadná a každý se nějak zabavil. Lukyn s taťkou upravují zlomené kladivo, kují ocelové kopí na hloubení malé nádrže v potůčku, kde se jim daří vybudovat pěknou nádrž, která pak večer poslouží mužské sauně na jejich rochnění.

AJAGU sice odjel, ale ostatní zůstávají. Padá tma a Gurchu, Lukyn a Laďa vstupují do indiánské sauny. Kameny přináší MIČKINIKWA a tato trojka si to pak více jak hodinu užívá. Po sauně pak Luky s Laďou odjíždí a Gurchu si nachází svoje místočko na spaní kousek za šeltrem.

Druhý den ráno odjíždí domů. Na Lišákově tak zůstává Marky a MIČKINIKWA. Během neděle se počasí vyjasní a je pěkně. V potoce ukrytí pstruzi se pak mění ve výbornou pochoutku, která se upravuje na našem táborovém roštu. Pěkně ozdobenou baštu jsme si nezapomněli vyfotit, a tak vám ji můžeme i v tomto článku přiložit (viz následující strana).

věci, lining, plachtu na teepee, plachty ze sauny atd. Asi se mnozí obyvatelé paneláku, kde bydlí MIČKINIKWA, divili, co že se to u něj udí.

Na závěr bych napsal, že to bylo moc fajn se sejít s kamarády a tohle vše si společně užívat.

Pro Březovou kůru sepsal šaman MIČKINIKWA

Nedělní večer se pak opět zaplní indiánská sauna teplem a vůní. Saunování trvá skoro hodinu a půl a je to opět paráda. Večer uléháme do teepee, kde je teplo a stíny běžající po liningu jsou takovým indiánským večerníčkem.

Počasí přeje a my můžeme ráno hned začít s bouráním teepee, šeltru a dalších staveb. Za pomoci kamaráda Martina odvážíme věci domů. Pak nastává poslední část - vyndat mokré

KRABÍČKA POSLEDNÍ ZÁCHRANY

V jedné z listopadových soutěží, které alespoň bodově nahrazují rodové schůzky, jste měli za úkol vyladit své KPZ. Pravda je, že jsem jich do e-mailu nedostala tolik, ale mile mě překvapilo, když se zapojili nováčkové. Motivovalo mě to k napsání tohoto krátkého příspěvku, abych podpořila i ostatní nováčky, kteří třeba ještě úplně nevěděli, jak na to.

Krabička poslední záchrany by měla být v první řadě praktická. Základní vybavení najdete v seznamu, ale protože je to vaše osobní věc, tak je i na vás, zda si do ní nepřidáte něco navíc o čem víte, že by se mohlo hodit. Například, pokud by mi bývalo špatně v autobuse, tak bych si tam dala rezervní prášek proti těmto potížím, případně bych si tam poskládala igelitový sáček.

Pokud jde o to, do čeho všechny věci naskládat, tak se držte základních pravidel a ta jsou:

1./ krabička musí být pevná (plast či kov jsou fajn, papír nevhodný. Poslouží například krabička na mýdlo, krabička od vitamínů)

2./ krabička by měla mít pevné zavření, nejlépe zaklapávající, aby se Vám nerozsypala v batohu (můžete ji sice přegumičkovat, ale gumička může prasknout)

3./ krabička by měla mít velikost tak akorát – ani malá, která by se sama otvírala a ničila zmáčknutím věci uvnitř, ale ani velká, aby v ní věci nelítali (nejen aby se neponičily, ale ani nechceme znít jako chraстítko při každém kroku)

Tak a teď už k obsahu:

- Papír, tužka => papír složte na dno krabičky a špalíček tužky můžete ořezat z obou stran
- Jehla, nitě => namotejte si cca metr na kousek papírku – bílou, černou a další barvy dle potřeby (například barvu vhodnou ke kroji) a jehlu zapíchněte k nim

- Špendlíky, zavírací špendlík, knoflíky => špendlíky zapíchněte k nitím jako jehlu, knoflíky si tam dejte třeba tři, ale různé velikosti (určitě by neměl chybět velikostně ke kroji či ke kalhotám)
- Připínáčky, hřebík => tak po třech kusech
- Sirky, škrátka, březová kůra, svíčka – pokud máte místo, můžete si do KPZ dát krabičku od sirek, do které naskládáte všechno. Pokud nemáte březovou kůru, tak se kukejte kolem sebe při procházkách s rodiči, ale pamatujte - tato kůra se NIKDY nebere ze živého stromu
- Provázek, drátek, gumička
- Nožík (zavírací)
- Náplast, obvaz (oboje hygienicky zabalené)
- Křída (zabalená, aby nezašpinila vše okolo)
- Drobné mince => max 30-50 Kč na autobus či vlak
- Poštovní známka => na táboře se často využívá

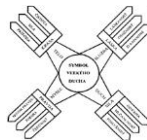
Na víčko krabičky si přilepte lísteček s adresou pro případ ztráty a důležitá telefonní čísla (hasiči, záchranka, policie, rodiče).

Zbývá už jen dodat, že krabičky poslední záchrany vyobrazené v tomto článku patří Aničce, Honzíkovi a Samíkovi. Všechny tři spolu s dalšími soutěžícími v tomto kole online klání chválíme - Wašte!

Sa WATOKNAPA

OHNIVECKÁ STOPA

Tentokrát přinášíme něco pro příznivce indiánského způsobu života. Budeme se věnovat medicíně per čtyř světových stran. Pero se vědomě vybírá pro konkrétní účel, v závislosti na zvláštních magických vlastnostech. Ty zase závisejí na duchovních hodnotách, které symbolizuje pták, jemuž pero patřilo. V potních chýších jsou často umístěna pera ze čtyř ptáků na čtyři polena ve čtyřech směrech: pero orla na východ, pero sovy na jih, pero havrana na západ a pero jestřába na sever. Tato pera odpovídají symbolickým vlastnostem čtyř směrů a tvoří tak přesně sladěnou alchymii energie, která pomáhá učinit z potní chýše mocné očištné a modlitební místo.

Orlí pera – orlí mají jasný zrak a dokáží létat do velkých výšek. Jejich pera se proto mohou užít, a-by zanesla modlitby vzhůru k Velkému duchu. Tato pera jsou v kultuře původních obyvatel Ameriky všudypřítomná. Nosí je jako četný odznak medicinmani, míroví i váleční náčelníci. Wabuna, tedy duchovního strážce východu, symbolizuje zlatý orel. Jeho zlatá pera symbolizují světlo úsvitu a moudrost, že každý den je novým začátkem.

Soví pera – I když někteří lidé se obávají sovy jako „nositelky smrti“, je rovněž považována za učitelku moudrosti, vnímání, soudnosti a schopnosti prohlédnout klam. Sovy jsou mocné nositelky snů a vidění. Jejich medicína je považována za tak silnou, že by se jejich pera neměla míchat s jinými ani užívat lehkovážně či nezodpovědně. Říká se, že když se soví pero zabalí do rudého hadříku, ten získá jeho sílu a udrží ji odděleně od jiných energií. Někteří původní obyvatelé Ameriky by se prostě sovího pera nedotkli. Hodně z jeho medicíny je tajné, protože se vztahuje k dávným záhadám ženské-ho rodu. Pokud chcete znát odpovědi, proveďte obřad s užitím sovích per – ale připravte se na to, že se váš život odpověďmi, které získáte, změní. Sova je učitelkou paradoxů a záhad, lásky a smrti, naslouchání, ženskosti, temnoty, neznámého.

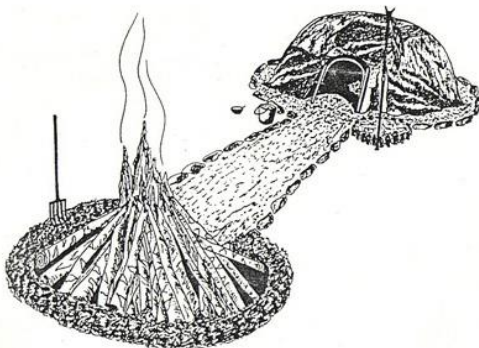
Havraní pera – Téměř všechny kmeny původní Ameriky mají legendu o tom, jak získal havran svou výraznou černou barvu. V těchto příbězích začíná pták jako bílý a jeho změna je trestem za nějaký zlý skutek, anebo důsledkem nějakého nebezpečí. Ve většině příběhů je havran vylíčen jako pták, který změnil barvu, zatímco se pokoušel nějak pomoci lidem. Pro některé kmeny jsou havrani dobrým znamením, pro jiné zlým, pro některé jsou nositeli temných dešťových mračen a pro jiné odpovídají za jejich rozhánění.

Jsou považováni za „ptáky rovnováhy“ mezi lidstvem a přírodou. Jejich pera se mohou užívat na pomoc k dosažení ucelenějšího vztahu se světem přírody.

Jestřábí pera - stejně jako orel je i jestřáb znám svým jasným zrakem a schopností dosáhnout během letu velkých výšek. Proto je nazýván „poslem ducha“. Červenoocasí jestřábi jsou prapůvodní obyvatelé Ameriky zvláště důležití. Pueblané o nich hovoří jako o „červených orlech“. Jejich pera se stejně jako pera orlů užívají při léčitelských obřadech. Lidé na jihozápadě Ameriky jejich pera používají k přivolávání deště. Jestřábí medicína učí přizpůsobování, jasnému vidění, dalekozrakosti, vůdcovství, uvažování a optimismu.

Pro kmenový časopis Březová kůra vybral šaman MIČKINIKWA

JAK POMÁHÁM? A CO MŮŽE UDĚLAT KAŽDÝ Z NÁS?

Jak možná někteří víte, už nějaký ten pátek se zabývám dobrovolnictvím. Začala jsem v roce 2019, původně, dalo by se říct, trochu ze zjištěných důvodů – kvůli přihlášce na vysokou školu. Co ale začalo jako dobrá položka do životopisu, se zčistajasna stalo něčím, co pro mě mělo a stále má mnohem hlubší význam.

Ale abychom to vzali úplně od začátku, první bych vám mohla říct, proč jsem vůbec o dobrovolnictví začala přemýšlet. Asi víte, že jsem studovala Gymnázium v Zábřehu a jako téměř každý gymnazista jsem se potýkala s neustálými otázkami: „A co budeš dělat po gymplu? Převezeš rodinné řemeslo a bude z tebe zubařka?“ A já nevěděla. Jak má někdo v patnácti vědět, co chce v ideálním případě dělat po zbytek svého života? Abychom se nějak posunuli v příběhu, skočíme v čase do třetího, kdy jsem už jakž takž věděla, že bych chtěla jít studovat psychologii.

Psychologie je obor, který, už jen podle názvu, zkoumá lidskou psychiku neboli to, jak funguje naše mysl, proč stejnou situaci vnímají dva lidé naprosto odlišně. Zabývá se také léčbou psychických onemocnění a vůbec jejich předcházením. Začala jsem tedy jezdit do Prahy na přípravný kurz na přijímací zkoušky a začala jsem se i doma připravovat. Přijímačky na psychologii jsou zvláštní tím, že se skládají z několika kol. Prvním kolem je test, který mezi více než tisícem uchazečů vybere přibližně 100 s nejlepšími znalostmi v oblasti psychologie, biologie a obecných studijních předpokladů. Poté přichází na řadu osobní pohovor, kdy psycho-naděšenec s komisí hovoří o tom, proč by právě on měl být přijat. A aby si opravdu ověřili, že daný člověk opravdu dělá něco pro to, aby byl přijat, přihlíží také k přiloženému životopisu. A přesně tam se píše, jak jsem zmiňovala na začátku, jaké zkušenosti, praxe či kurzy má uchazeč za sebou. Moje první zkušenost s dobrovolnictvím začala na začátku roku 2019, kdy jsem začala navštěvovat Domovinku v Zábřehu (viz foto).

Domovinka je denní stacionář pro klienty s demencí a Alzheimerovou chorobou. V praxi to znamená, že příbuzní ráno dovezou (většinou) babičky a dědečky do Domovinky a ti tam tráví až do pozdního odpoledne svůj volný čas. Sociální pracovnice jim chystají rozmanitý program, od výtvarných činností po různé návštěvy výstav, koncertů apod. Mým úkolem bylo provádět aktivizaci klientů, což je pro vás asi dost abstraktní pojem... zkrátka jsem dělala, co bylo potřeba, aby se lidé kolem mě cítili dobře. Luštila jsem s nimi křížovky, četla jsem jim, povídala si o jejich mládí nebo rodině a když jim bylo smutno, snažila jsem se je rozveselit. Takto jsem do Domovinky docházela necelý rok, potom však přišla pandemie a dobrovolníci už nemohli přijít s klienty do přímého kontaktu.

Mě ale mrzelo, že nemůžu dál pomáhat, a proto jsem začala hledat jinde. ☺ Během druhé vlny jsem se spojila s dobrovolnickým centrem JIKA s dotazem, zda někde nehledají dobrovolníky. Netrvalo dlouho a já začala chodit pomáhat tentokrát do Domova u Třebůvky v Lošticích, což je domov pro seniory spojený s pečovatelskou službou. Tam chodím doteď, tak často, jak mi můj čas a energie dovolí, přece jenom už jsem na vysoké a studium je trochu náročnější, i když se momentálně učím z obývacího. ☺ V domově většinou pomáhám s nákupy, které si senioři sami neobstarají, občas pomůžu i s úklidem, záležití, co je potřeba...

Takhle bych asi shrnula svou zkušenost s dobrovolnictvím. Není to však ani zdaleka jediný způsob, jak můžeme být v této době užiteční. Pomáhat lze mnoha způsoby, stejně prospěšné bude, když půjdete navštívit své prarodiče, když se zeptáte souseda, zda mu má kdo nakoupit, nebo vezmete pejska z útulku na procházku... Ač se vám to může zdát jako maličkost, která nemůže nic moc změnit, kdyby každý z nás udělal aspoň špetku dobrého, bylo by nám tady zase o něco líp.

Takhle bych asi shrnula svou zkušenost s dobrovolnictvím. Není to však ani zdaleka jediný způsob, jak můžeme být v této době užiteční. Pomáhat lze mnoha způsoby, stejně prospěšné bude, když půjdete navštívit své prarodiče, když se zeptáte souseda, zda mu má kdo nakoupit, nebo vezmete pejska z útulku na procházku... Ač se vám to může zdát jako maličkost, která nemůže nic moc změnit, kdyby každý z nás udělal aspoň špetku dobrého, bylo by nám tady zase o něco líp.

Sg. Eddie

VYPRÁVĚNO NA PRÉRIÍCH

Velký závod (Čejenové)

Když Velké tajemno stvořilo zemi, žili spolu lidé a všechna zvířata v míru a shodě. Nikdo – ani lidé ani zvířata – nejedl maso. Za nějakou dobu si bizoni začali myslet, že oni jsou nejmocnější na světě. Proto věřili, že mohou zabít a pojídat ostatní, lidi i zvířata. Tomu se lidé začali bránit: „Tak to není, lidé a bizoni byli stvořeni jako sobě rovní. Ale jestliže má být někdo opravdu nejmocnější, tak bychom to měli být my!“

Bizoni odpověděli: „To by se mělo hned rozhodnout, aby bylo jasné, jestli my budeme jíst vás nebo vy nás. Chcete s námi běžet o závod?“

Lidé řekli: „V běhu máte nespravedlivou výhodu – dvě nohy nemohou soupeřit se čtyřmi. Dohodněme se, že za nás budou závodit ptáci. Ptáci mají křídla, vy máte čtyři nohy – závod tak bude spravedlivý.“

Bizoni souhlasili. „Dobře. Vybereme si našeho nerychlejšího běžce a vy si můžete zvolit ptáky, kteří budou závodit za vás.“

Pak se ozvala další zvířata: „My bychom také měli mít právo zúčastnit se závodu.“

„To je pravda,“ souhlasili bizoni i lidé. Tak se stalo, že se všechna zvířata a lidé sešli na úpatí Black Hills u místa, kterému se říká Bizoní ostroh. Tam se seřadili k závodu.

Za svého zástupce si bizoni zvolili Štíhlou bizonici, mladou krávu, která byla ze všech zvířat nejrychlejší a ještě nikdy nebyla v žádném závodu poražena.

Lidé si jako zástupce vybrali čtyři ptáky – kolibříka, skřivánka, jestřába a straku.

V těch dobách ještě zvířata ani ptáci neměli žádné barvy. Pro závod se všichni rozhodli pečlivě nabarvit, každý podle svého uvážení a podle toho, jaké v sobě nesl kouzlo. Tak třeba skunk si na záda namaloval bílý pruh, jelen si nabarvil ocásek na černo, antilopa vzala trochu červenohnědé hlínky, smíchala ji s vodou a pomalovala si bok. Jak se zvířata namalovala pro velký závod, tak vypadají dodnes.

Závod byl zahájen a mohutný dav závodníků vyrazil ke kopci, který byl v polovině cesty. Bizonice vypálila jako blesk, ostatní bizoni ji hlasitě povzbuzovali. Chvilí jí stačil kolibřík, ale za chvíli se vyčerpal a eho místo zaujal skřivánek. Štíhlá

bizonice vedla a za ní se hlasitě hnali ostatní. Uběhli už velký kus a bizonice stále běžela lehce, jako by necítila únavu.

Když Štíhlá bizonice doběhla do poloviny, měla spolu se skřivánkem velký náskok před ostatními. Na kopci stáli rozhodčí a volali na ně: „Teď se obraťte a utíkejte zpátky k Bizonímu ostrohu, odkud jste vyběhli!“ Když to skřivánek slyšel, pomyslel si: „Tak daleko nikdy nedoletím.“ Odpadl, ale v tu chvíli už za něj nastupoval jestřáb.

Jestřáb, o kterém se tvrdí, že je nejrychlejší z ptáků, se najednou dostal před Štíhlou bizonici. Lidé zajásali – ale jejich radost netrvala dlouho. Jestřáb nebl tak vytrvalý jako rychlý, a ostrý začátek ho vyčerpával.

Štíhlá bizonice se znovu dostala dopředu. Zdálo se, že může běžet bez únavy donekonečna – tak mohutné měla plece, silné nohy a mocné plíce. Pak se v dálce objevila malá černobílá tečka a pomalu se blížila. To byla straka, pták, který létá pomalu, ale je odvážný a vytrvalý. Bizoni si jí nevšíмали, povzbuzovali svou běžkyni a lidé mlčeli a jen se dívali.

Některá zvířata běžela tak usilovně, až se jim z tlam a nozder lila krev. Krev zbarvila zem, a ta je od té doby v místě, kde se běžel závod, rudá.

Konečně se na obzoru objevil Bizoní ostroh. Štíhlá bizonice si byla tak jistá svou silou a rychlostí, že začala sotva znatelně zpomalovat. Snad si to ani sama neuvědomila, věřila, že zvítězí. V tu chvíli ji straka začala dohánět.

Bizoní ostroh se přiblížil, ale pořád byl dost daleko. Štíhlá bizonice cítila, jak jí ubývá síl. Bizoni se ji hlučením a dupáním snažili povzbudit. Straka se nebezpečně přibližovala.

Cíl byl už docela blízko. Štíhlá bizonice se cítila hrozně unavená, ale sebrala všechny poslední síly, div jí srdce nepuklo. V tu chvíli už straka letěla vedle ní.

Bizoni i lidé povzbuzovali své běžce, jak to jen šlo, křičeli, dupali, rámusili. Dva závodníci se kolem nich mihli – Štíhlá bizonice a straka. Blížily se ke dvěma červeným kůlům v zemi, které značily konec závodu. Už byly na vlásek, když se v poslední chvíli dostala dopředu straka. Lidé křičeli štěstím a straka i Štíhlá bizonice se vyčerpáním zhroutily.

Tak se stalo, že lidé vyhráli a bizoni byli poraženi. Od té doby si lidé váží straky, nechytají ji ani ji nejedí a jsou mocnější než bizoni a ostatní zvířata, a mohou je tedy lovit.

Z knihy O muži, který šel za sluncem – Legendy severoamerických indiánů

ŠIFROVÁNÍ O BODY

Pokud se pustíte do šifrování, můžu vám slíbit, že získáte nejen cenné bodíky, ale také skvělou radu do života, nebo se aspoň zasmějete. Pro nové čtenáře zopakuji, že pokud se vám podaří vyluštit kteroukoli z níže uvedených šifer a pošlete mi správné řešení, získáte 5 bodů do měsíčního bodování. Když dešifrujete všechny, získáte ještě bonus 5 bodů. Celkem to tedy dělá 30 bodů (což je skoro víc, než za účast na schůzce). Řešení tedy zasílejte **do 25. 12.** na email **edita.riff@seznam.cz**.

- 1) EDEPAUEEÝEUÓAEČTČPNDLCJCRID
(nápověda: první – poslední písmeno)

- 2) 22/777/9999/999
9999
8/666/44/666
666/7777/555/33/7/66/33

- 3) JELEN DIKOBRAZ IBIS x RACEK ANTILOPA DALMATIN EMU JEŽEK
IMPALA x VAČICE ELO NOSÁL

- 4)

.	
.	

.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.

.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.

A	B	C	D	E	F	G	H	C	H
I	J	K	L	M	N	O	P	Q	
R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	

- 5) $1/4 \ 2/7 \ 2/3 \ 3/4 \ 1/4 - 2/2 \ 1/5 - 2/2 \ 1/5 \ 3/2 \ 3/3 \ 1/5 - 1/3 \ 1/1 \ 3/2$

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	B	C	D	E	F	G	H	C
2	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
3	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

FANTASTICKÝ KVÍZ Z DIVOKÉ PŘÍRODY

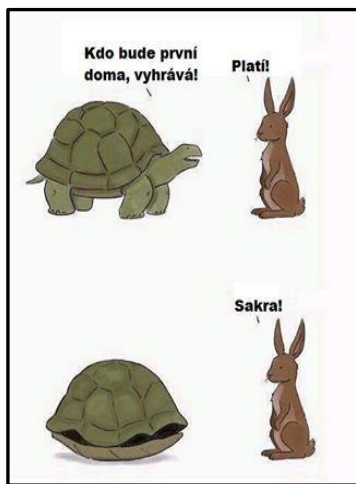

Pro zajímavost jsem si pro vás vybral poučný kvízek. Můžete si jej zkusit a porovnat si své odhady či znalosti. Zakroužkujte si vaše tipy a srovnajte je se správnými odpověďmi, které najdete na následující straně.

1. Storsjoodjuret je zuřivě vypadající plaz s dlouhým krkem, který se skrývá v okolí jezera Storsjon ve Švédsku. Je dlouhý 10 až 20 metrů. ANO / NE
2. Jeden druh ptáka má na hlavě roh podobný rohu nosorožce. Pták se nazývá kamiš růžkatý. ANO / NE
3. Jeden druh malé sladkovodní rybky z jižní Afriky má ve svém anglickém názvu jméno známého boxera Jacka Dempseyho. Je to proto, že rybka ráda naráží do jiných a krade jim jikry. ANO / NE
4. Na světě žije jeden druh hada, který dokáže přeletět vzduchem kratší vzdálenost. ANO / NE
5. Kaloň dlouhohlavý z Malajsie má na zádech výrůstek, který vypadá jako druhá hlava. Používá ho k matení sov, které se za letu snaží klovat netopýry do hlavy. ANO / NE
6. Lezec obojživelný je ryba, která šplhá po stromech. ANO / NE
7. „Zpívající“ kozorožec iberský skvěle napodobuje cizí hlasy. Mimo jiné bylo zaznamenáno, že napodobil jódlování místních horalů! ANO / NE
8. V Austrálii žije savec, který se potápí v řekách a má zobák placatý jako kachna. Jeho srst je podobná srsti bobra a snáší vejce jako pták a má jedovaté trny jako ještěř. ANO / NE

Správné odpovědi:

1. Pravděpodobně NE, ačkoli někteří lidé přísahají, že ho viděli. Možná je to příbuzný slavnější Lochnesské příšery. Pro případ, že by příšera přece jen existovala, zakázala švédská vláda všechny pokusy o její chycení či usmrcení.
2. ANO. Roh je 15 cm vysoký. Jeho nositel žije v bažinách tropické Jižní Ameriky. Jeho volání je slyšet na vzdálenost tří kilometrů.
3. ANO.
4. ANO. Bojga zlatá může doplachtit do vzdálenosti 46 metrů. Had se vymrští z větve vysoko nad zemí, zploští své tělo a jako stuha letí vzduchem.
5. NE
6. ANO. Větví se přidržuje svými ploutvemi a nechá mravence, aby mu lezli po těle. Pak znenadání skočí zpátky do vody. Mravenci se ryby pustí a plavou okolo ní ve vodě, kde je snadno pochyťat a spolýká!
7. NE!
8. ANO. Je to ptakopysk podivný. To-to zvláštní zvíře je skutečně starobylý druh savce, který vypadá jako krtek přestrojený za kachnu. Záhadný ptakopysk má také smysl, který mu umožňuje vnímat elektrické impulsy, jež vydávají drobní tvorové schovaní v bahně na dně řek. Systematické zařazení tohoto zvířete bylo pro vědce těžkým oříškem.

Pro Březovou kůru vybral šaman MIČKINIKWA

HRSTKA VTIPŮ

....tentokrát jdeme na ryby....

Říká kapr kaprovi: „Hele, nevěděl bys o něčem k jídlu?“ Druhý mu odpoví: „Nó, věděl, ale má to háček....“

Dva policajti chytají z vypůjčené loďky ryby. Jeden vytáhne krásnou štiku, druhý chvilku nato pořádného kapra. První z nich se hned zamyslí: „Měli bychom si to místo nějak označit, když tady tak berou, ať se sem můžeme zítra zase vrátit.“ Druhý vytáhne křídou a udělá křížek na podlahu lodi... První na něj nedůvěřivě kouká a říká: „Jsi normální? To si jako myslíš, že nám zítra půjčí stejnou loďku?“

Dva kamarádi rybáři probírají u piva své rybářské zážitky. „Já chytil před týdnem štiku 155 cm a 34 kilo. To byl macek!“ Druhý chvilku mlčí a pak vybalí svůj trumf: „To já zase tuhle u nás na rybníce vytáhl svítící petrolejku, co vloni utopil Tonda.“ „Tak to ti nevěřím, ty tak kecáš!“ „Jó, kecám. Tak zkrať tu štiku o metr a já zhasnu tu lampu!“

Plavou dva žraloci – otec a syn v moři a najednou nad nimi propluje ponorka. Synek se udiveně zeptá: „Viděls to, tati? Co to bylo?“ Otec zkušeně odpoví: „Nic zvláštního, jenom lidi v konzervě.“

Potkají se dvě žížaly a jedna se zeptá: „Kde máš manžela?“ Druhá odpoví: „Ále, chlapi ho vytáhli na ryby.“

Rybář chytí zlatou rybku a ta mu povídá: „Když mě pustíš zpátky do vody, splním ti tři přání!“ Rybář chvilku váhá a pak jí odvěti: „Já mám jenom jedno – abys neměla žádný kosti!“

Malý kapřík připlave za starším bráchou a chlubí se: „Dnes jsem našel deset červíků a spravedlivě jsem je rozdělil – mně osm a tobě osm.“ Brácha na něj chvilku poulí oči a pak říká: „To máš nějak špatně, ne? Deset děleno dvěma je pět.“ Mladší se jen usměje a povídá: „Jo? No, to je už jedno, já už jsem těch svých osm stejně snědl.“

Děda vytáhl z vody tříkilovou štiku. Ostatní rybáři začnou úlovek obdivovat a děda se chlubí: „Jo, hoši, a to už je druhá.“ „Od rána?“, zahučí obdivně ostatní. Šťastný rybář na to: „Ne, od třiačtyřicátého roku.“

JAVOROVÁ NAŽKA ZÁŘÍ-LISTOPAD 2020

Bodování starších

1. místo	Sg. Sedmikráska	448 bodů	Káňata
2. místo	boj. Morče	381 bodů	Vlci
3. místo	Ra. Čivava	363 bodů	Káňata
4. místo	Va. Korálka	353 bodů	Vlci
5.-6. místo	Va. Liška	332 bodů	Vlci
5.-6. místo	Va. IQ	332 bodů	Vlci
7. místo	Ga. Vrabčák	300 bodů	Káňata
8. místo	Va. Koloušek	245 bodů	Káňata
9. místo	boj. Bety	239 bodů	Káňata
10. místo	hledač Padák	204 bodů	Vlci
11. místo	Va. Sasanka	192 bodů	Káňata
12. místo	boj. Čmelák	112 bodů	Vlci

Bodování mladších

1. místo	hledač Anička	302 bodů	Sovy
2. místo	boj. Větvíčka	277 bodů	Sovy
3. místo	hledač Mrkvíčka	267 bodů	Sovy
4. místo	hledač Beran	237 bodů	Sovy
5. místo	hledač Honzík	222 bodů	Medvědi
6. místo	hledač Beruška	221 bodů	Sovy
7. místo	hledač Drozdík	213 bodů	Medvědi
8. místo	hledač Sýček	187 bodů	Koníci
9. místo	hledač Kachnička	183 bodů	Medvědi
10. místo	hledač Střela	182 bodů	Medvědi
11. místo	hledač Izabella	156 bodů	Koníci
12. místo	hledač Motýlek	153 bodů	Koníci
13. místo	hledač Samuel	143 bodů	Medvědi
14. místo	hledač František	134 bodů	Medvědi
15. místo	hledač Jitřenka	126 bodů	Medvědi
16. místo	hledač Očko	87 bodů	Koníci
17. místo	hledač Štěpánek	21 bodů	Koníci

Při momentální absenci schůzek a kmenových akcí se stejně jako na jaře dají další body získat bohužel pouze prostřednictvím online soutěží. Sledujte proto bedlivě své mailové schránky a kmenový web www.shawnee.cz, při konečném součtu by vám tyto bodíky mohly citelně chybět!

OBSAH 292. ČÍSLO BK

Slovo úvodem....(Sa. TAWASUTA)	str. 2
Slovo náčelnice (Sa. WATOKNAPA)	str. 3
Hledačka Zábřeh, Zvole (Dredy, Sg. Eddie)	str. 4-5
Stoupání na horu (Sa. TAWASUTA)	str. 6-12
31 let poté.... (Ga. Imnu)	str. 13-18
Výprava na Nový hrad (Sa. MIČKINIKWA)	str. 19-20
Táboření a sauna (Sa. MIČKINIKWA)	str. 21-22
Krabička poslední záchrany (Sa. WATOKNAPA)	str. 23-24
Ohnivecká stopa (Sa. MIČKINIKWA)	str. 25-26
Jak pomáhám? A co může udělat každý z nás? (Sg. Eddie)	str. 27-28
Vyprávěno na prériích (Sa. TAWASUTA)	str. 29-30
Šifrování o body (Sg. Eddie)	str. 31
Fantastický kvíz z divoké přírody (Sa. MIČKINIKWA)	str. 32-33
Hrstka vtipů (Sa. TAWASUTA)	str. 34
Javorová nažka září-listopad 2020 (Sa. WATOKNAPA)	str. 35

Kontakty:

Redakce: brezova.kura@centrum.cz, tel. 601 324 499 (TAWASUTA)

Náčelník kmene: watoknapa@centrum.cz, tel. 773 299 014 (WATOKNAPA)

Web kmene: www.shawnee.cz

Náš oddíl stále přijímá nové členy, schůzky rodů Medvědů a Vlků probíhají každé pondělí a pátek v čase 16:00-18:00 na klubovně - Sušilova 65, Zábřeh. Ve Zvoli se scházíme v pátek 16:00-18:00 (Káňata), ve čtvrtek 16:30-18:00 (Sovy) a v pátek 16:30-18:00 (Koníci). Aktuálně je v rámci protipandemických opatření činnost pozastavena, po skončení opatření vás rádi uvítáme v našich řadách. Přijďte mezi nás nebo kontaktujte náčelnici (telefon a email výše)! Rádi vás poznáme!

Toto číslo Březové kůry vyšlo dne 29.11.2020.